

OBSAH

ÚVODEM.....	5
O JAZYCE A JAZYCE VĚDY	7
NOVOPOZITIVISMUS A LINGVISTICKÉ POJETÍ JAZYKA.....	8
<i>Znaky a znakové systémy.....</i>	8
<i>Syntax, sémantika a pragmatika .....</i>	10
POZNÁMKY.....	14
FUNKCE VĚDECKÉHO POZNÁNÍ.....	15
PREDIKCE	15
<i>Predikce a retrodikce .....</i>	16
<i>Praktická a teoretická funkce predikce .....</i>	17
<i>Možnosti a meze předpovídání budoucích událostí .....</i>	17
<i>Deterministická soustava .....</i>	18
<i>Chaotické soustavy, deterministický chaos, efekt motýlích křídel.....</i>	19
<i>Ekvifinalita.....</i>	20
<i>Uzavřená a otevřená soustava .....</i>	21
<i>Uzavírání soustavy.....</i>	21
<i>Izolace soustavy před rušivým vlivem předpovědi, efekt pozorovatele, oidipovský efekt.....</i>	22
<i>Zvláštnosti predikce ve společenských vědách.....</i>	23
<i>Intencionální soustavy.....</i>	23
EXPLANACE	26
<i>Nomologicko-deduktivní model explanace .....</i>	27
<i>Zákonitá a nahodilá zobecnění .....</i>	28
<i>Statistická explanace.....</i>	29
<i>Kauzální explanace.....</i>	30
<i>Teleologické vysvětlení.....</i>	32
<i>Strukturální podobnost predikce a explanace.....</i>	33
<i>Explanace ad hoc.....</i>	34
<i>Vysvětlení zákonů.....</i>	34
POZNÁMKY	35
EMPIRICKÉ METODY.....	37
POZOROVÁNÍ	37
<i>Charakteristické znaky vědeckého pozorování .....</i>	37
<i>Podmíněnost pozorování teorií .....</i>	38
<i>„Efekt očekávání“ a „efekt pozorovatele“ .....</i>	39
<i>Přesnost.....</i>	39
<i>Intersubjektivita, registrace výsledků pozorování, standardizace jako podmínka komparability .....</i>	40
<i>Použití pozorovacích přístrojů.....</i>	40
EXPERIMENT.....	41
<i>Druhy experimentu.....</i>	41
<i>Základní typy uspořádání experimentu z hlediska požadavku detekce kauzálních vztahů .....</i>	42
<i>Typy zkrácení výsledků experimentu .....</i>	44
MĚŘENÍ	46
<i>Měření jako popis pomoci specifické soustavy pojmů .....</i>	47
<i>Úrovně měření a měřicí škály .....</i>	48
<i>Extenzivní a intenzivní veličiny .....</i>	50
POZNÁMKY	53
LOGIKA VĚDECKÉHO POZNÁNÍ	54
DEDUKCE.....	55
<i>Axiomatické soustavy .....</i>	56
INDUKCE.....	60
<i>Úplná a neúplná indukce prostým výčtem .....</i>	60

<i>Induktivismus</i>	62
<i>Meze induktivní metody</i>	62
HYPOTETICKO-DEDUKTIVNÍ METODA	64
<i>Algoritmus hypoteticko-deduktivní metody</i>	66
<i>Hypotéza-pozorování-problém</i>	67
<i>Požadavky kladené na hypotézu</i>	67
<i>Hypotetismus</i>	70
FALSIFIKACIONISMUS	70
<i>Falsifikovatelnost jako kritérium vědeckosti</i>	72
<i>Imunizační strategie</i>	72
MEZE FALSIFIKACIONISTICKÉHO POJETÍ VĚDY	75
<i>Pojetí vědy u Th. Kuhna</i>	76
<i>Kritika falsifikacionalismu z pozice Duhem-Quineovy teze a holismu</i>	79
<i>Metodologie vědeckých výzkumných programů I. Lakatose</i>	81
POZNÁMKY	83
ZÁVĚREM	84
DOPORUČENÁ LITERATURA	85